

Motos de neu: una autèntica plaga

Vivim en una societat cada vegada més reglamentista i mercantilitzada. Per tant, em sembla incompreensible que avui no hi hagi encara una regulació específica per a l'ús de les motos de neu. Òbviament, també cal dir-ho, de res ens servirà aquesta regulació si no s'aplica, amb vista a un futur proper, d'una manera equànime però alhora -penso- contundent. Actualment hem de pagar peatges si volem circular per algunes carreteres i pistes de muntanya. Un nou concepte de peatge ha sorgit recentment a les estacions catalanes d'esquí nòrdic, les quals cobren un preu en concepte d'aparcament i dret de pas per les pistes, a manera de forfet. Pel que fa a les regles, l'últim exemple el tenim al Parc Nacional d'Aiguestortes i Estany de Sant Maurici, amb normes que al meu entendre ratllen la ridícula, com la prohibició de fer bivac, mesura que contrasta amb permissivitats il·lògiques com deixar circular taxis tot terrenys per algunes pistes.

Feta aquesta introducció i a tall de paradoxa, en què podem veure que als humans no ens costa gaire redactar reglaments, no entenc com no es controla aquesta vertadera plaga que són les motos de neu, ni com -repeteixono existeix una regulació específica aplicable per al seu ús. D'aquests vehicles sorollosos i -almenys per a mi- antipàtics n'he sentit diverses opinions, la majoria alarmants. Una d'elles és que a Andorra -la meca pirinenca de les motos de neu- es practica la caça furtiva d'isards en qualsevol època de l'any. Una altra és que estan relacionades amb el contraban: les motos travessen la frontera fins bastant al sud i arriben a punts on s'accedeix amb tot terreny. Al llarg del sector que va des del port de Caborreu, a Bescaran (Alt Urgell), fins a la vall de la Llosa, a Lles (Cerdanya), el trànsit de motos de neu es constant i permanent. A la collada de Montmalús hi ha instal·lada una palanca per remolcar-les fins al pas; així podran baixar sense obstacles ni impediments per Vallcivera a la cabana deis Esparvers i el prat Xuixirà, on es puja amb un tot terreny per una pista privada.

Òbviament no em correspon a mi esbrinar quin material porten ni tinc cap interès per saber-ho. L'únic que em preocupa es l'agressió al medi natural, principalment acústica, ja que el seu soroll, agut i molest, es pot sentir des de molt lluny. Durant els llargs mesos hivernals l'alta muntanya pirinenca

esdevé fràgil, però els animals hi continuen vivint. Sovint tenen problemes de subsistència i passen dies, com les perdius blanques, els galls fers o els mateixos isards, sense menjar res. D'altres, com les marmotes, hivernen. No és el primer cop -ni el segon- que he hagut de suprimir itineraris abans de l'edició d'alguna guia d'excursions, o articles en revistes, perquè els responsables d'una àrea protegida han considerat que en una zona concreta de la ruta hi ha espècies en perill d'extinció. No cal dir que amb el soroll estrident de les motos de neu aquests animals se senten agredits.

Els Pirineus no són un parc temàtic per fer-hi suposats esports d'aventura, sinó un patrimoni de tots.

A Andorra es veuen motos de neu a qualsevol indret, però freqüentment els més assequibles des de les estacions d'esquí. Son potents: remunten inclinacions de fins a 40°, i de vegades superiors. La capçalera de la vall del Madriu és un d'aquests llocs, al qual les motos, en llargues fileres, arriben per la collada deis Pessons o, fent un circuit, per la de Montmalús i el port de Vallcivera. Després acostumen a seguir aquesta capçalera fins al pas de les Agols i baixen a les rodalies del refugi homònim. Altres paratges andorrans on es dirigeixen motos són la vall d'Incles -estany de Cabana Sorda i de l'Isla, port de Fontargent i el Siscaró- i sobretot el camp de Claror, accessible des de la Rabassa, d'on salten a Catalunya -potser en relació amb el contraban- pels ports de Caborreu, Negre i Perafita.

Darrerament he vist motos a la vall de Campcardós, dins la Cerdanya francesa. Vénen d'Andorra per la collada de Montmalús, Vallcivera, la coma d'Engaït i la portella Blanca. També n'he vist, portades per andorrans, a la torreta de l'Orri (Pallars Sobirà i Alt Urgell). A la muntanya de la Carbassa (Cerdanya) els conductors de motos -vaig sentir a dir que també andorrans- trencaren la cadena instal·lada a l'inici de la pista que puja

al pla de Matons. Amb aquestes incursions fora d'Andorra tinc l'amarga sensació que aquest flagell de les motos de neu no ha fet més que començar. I ara que la vall del Madriu passa a ser un parc natural, és possible, si les autoritats andorranes els hi impedeixen l'accés, cosa que dubto -voldria equivocar-me-, que s'escampin per altres indrets propers de la serralada, com per exemple la veïna Cerdanya.

Sóc conscient que a Andorra poca cosa hi tinc a fer, però al meu país, Catalunya, considero urgent que es controli l'ús de les motos de neu. Els qui em coneixen saben que no sóc persona de prohibicions i, malgrat el risc que comporten, crec que, com els quads -també antipàtics per a mi-, les motos hi poden tenir un lloc. Però cal una regulació. Sabent que el seu punt de sortida habitual són les estacions d'esquí andorranes, se'ls haurien d'indicar recorreguts que no anessin més enllà d'un radi de 4 km del domini esquiable. I en aquest espai que facin el que els vingui de gust: salts, cabrioles, curses, empaitar-se, ostentar... Les pistes son una altra opció vàlida, sempre que no en surtin. Tanmateix, si n'hi ha que a l'estiu són d'ús ramader i forestal, aquesta mesura s'hauria d'aplicar per a les motos de neu. I sobretot civisme i responsabilitat: que els conductors no empaitin ni insultin -ho he vist- els excursionistes.

A la Sibèria, el Yukon o Alaska les motos de neu son un mitjà de transport. La immensitat d'aquelles regions, unida a baixa densitat de població, fa que hi siguin necessàries, encara que fins i tot en aquelles latituds ja es comença a parlar d'agressió al medi natural. Traslladem-nos ara als Pirineus, mirant un mapamundi, i comparem-los amb l'extensió d'aquells territoris. La nostra serralada és com una petita illa reduïda i fràgil. El fet que hi hagi estacions d'esquí ja em sembla bé, perquè així es concentra la major part de la gent en unes àrees, però les altres hem de ser conscients que, sense arribar a normes ridícules, cal conservar-les. Els Pirineus no són un parc temàtic per fer-hi suposats esports d'aventura -hem d'eradicar aquest terme tan erroni com "hortera"-, sinó un patrimoni de tots. Amb l'expansió de les motos de neu, unida a la manca d'una regulació que les controli, no farem altra cosa que augmentar encara més la precarietat d'uns espais prou castigats.